

FOTOS: EVA MASCARELL

PARLEM AMB

Miquel Reverté

ESCRITOR

La poesia en el temps dels mòbils i de l'amor

En què s'ha convertit l'amor en aquests dies de monogàmica modernitat? Què podem esperar de l'amor entre tanta RAM, tantes Gígues i tants cables? Això és el que sembla preguntar-se al darrer llibre, *Gairebé vint poemes d'amor i una nota aclaridora* (Ediciones Oblicuas), Miquel Reverté (Sant Carles de la Ràpita, 1966), que compta amb diverses distincions com a novel·lista i poeta (novel·les com ara *Quinossio o Cròniques d'una mar desapareguda* o reculls poètics com ara *Els versos inicials* o *Nàufreg sense mar*). El seu darrer poemari es va presentar el passat 30 de novembre a la Biblioteca Andreu Nin de Barcelona i el proper 14 de desembre ho farà a la Ràpita, també a una biblioteca, a la de Sebastià Juan Arbó.

A primera vista es podria pensar que ens trobem enfront d'una història d'amor fins i tot clàssica, però ja a la nota aclaridora específiques que "vaig escriure tots aquests missatges per conquerir-la" i, a mi, em va donar la sensació que vertaderament pretenies submergir-te en els carrers on l'amor cerca una sortida en aquests temps moderns.

Miquel Reverté: Efectivament, una possible interpretació podria ser aquesta. La idea inicial era explicar una història d'amor a través dels missatges a un mòbil entre, presumiblement, dos joves. Quan un es posa a llegir el llibre, de seguida es compren, els missatges es presenten de dues formes, amb un llenguatge i unes formes acadèmiques correctes i una altra variant que és aquest missatge creat entre el jove i tot es modifica per, bàsicament, economitza les paraules i escriure amb més rapidesa. En el fons, però, com bé has dit, allò fonamental és el tema, l'amor. La modernitat ha transformat l'amor. La gent ja no estima com abans, les relacions no són com les d'abans i les formes com es presenta tot això no poden ser igual que sempre. I tot això també que comentàvem a l'inici, tota la tecnologia, ha tingut molta culpa. Per exemple, a la portada hi ha la imatge d'un mòbil antic, possiblement molta gent jove ni l'ha

conegut, i la tècnica de presentar la història amb una bústia d'entrada i una de sortida de missatges també entre alguna gent jove serà desconeguda, però estem parlant potser de menys de deu anys i tot ha canviat tant. Tot canvia amb una celeritat impressionant, que ens fa que, en la majoria d'ocasions, no tinguéssim temps de pensar les coses. Fins i tot l'amor.

ME: 'En cada missatge jo buscava la felicitat/Ella, en cada missatge, em responia amb la realitat'. Sembla com si les relacions s'acabessin difuminant en temps i llocs aliens al "contacte físic", que l'espontaneïtat que proporcionen les mirades, el "cara a cara", s'hagi evaporat i tot s'hagi convertit en un núvol... 'Només he estat un núvol./Saps que mai no he existit'.

MR: Sí. Ens pot semblar aterrador, però és així. El llibre, al final, té una sorpresa que va en aquesta línia. Tot va amb la línia del que molts psicòlegs o gent que estudia el comportament humà fa temps que denuncia: cada cop som menys humans. A la televisió per exemple, cada cop som més insensibles a tot i no li donem importància a moltes coses que fan sofrir molt. Probablement, per això, la nostra societat, la nostra cultura, ens aboca cada cop més a la recerca del plaer ràpid, sense mesura. Hi ha gent que vol viure en una festa completa, diària i duradora, i no li importa res dels altres. Els joves són, com a part més influenciable, l'exemple més clar de tot això.

ME: Fins i tot el protagonista es perd quan tracta de transmetre el seu amor... 'volia escriure d'amor/i només trobava signes'.

MR: El protagonista, mitjançant les paraules, cerca l'amor. És una altra possible interpretació: a la fi, malgrat tot, sempre ens quedaran les paraules. Està perdut, tal vegada, però sap que té les paraules i a elles s'encomana per aconseguir l'amor. Encara que ens pesi, no podem deixar de banda les paraules.

ME: En aquest sentit, has decidit adjuntar a cada poema la 'versió', com a l'inici ja comentàvem, en clau de missatge de text...

MR: S'havia de fer real. La història és com si passés a un telèfon, a un mòbil, i lògicament, el text ha de ser el que s'empra a un

mòbil, a un mòbil com ja he dit de fa molt temps, a un mòbil antic amb bústies d'entrada i sortida. Perquè el llibre va estar escrit fa temps i en diverses tongades, fent bo, naturalment, allò de què els poemes mai no s'acaben, sinó que s'abandonen. Si l'hagués d'escriure ara, per exemple, m'imagino que hauria d'emprar icones, dibuixos, potser algun vídeo... i hauria d'anar molt de pressa, cada cop tot això va més ràpid.

ME: Estilísticament t'has decantat per un vers lliure relativament breu, i gairebé sempre utilitzes una estrofa única amb un número breu també de versos. Volies amb tot això reproduir aquell ritme "accelerat" i prou impersonal dels xats?

MR: Clar, la idea és aquesta. Una història ben escrita i molt extensa en un xat, en una relació que es pugui arribar a donar en un xat, resultaria molt inversemblant. Tothom que ha xatejat ho ha fet amb enunciats curts, idees precises. El món va molt ràpid i les històries també.

ME: El contingut també sembla seguir aquesta pauta, la correlació de poemes s'assembla a la d'una conversa d'un mòbil escollit a l'atzar.

MR: Sí, la història d'amor que s'explica, sempre m'agrada destacar, es pot llegir de dues formes ben diferents: essent lineals i llegint els missatges de la bústia d'entrada primer i després els de la de sortida, tal com al llibre apareixen, o, l'altra opció, que crec és la més correcta, llegir un missatge de la bústia de sortida i la seva contestació a la bústia d'entrada. Igual com en un telèfon d'aquells d'abans, i molta gent crec que encara ho recordarà, els missatges estan numerats, la qual cosa fa que aquesta tasca pugui ser molt fàcil.

ME: A la fi, els protagonistes tenen una sorpresa. Vols transmetre que "aquestes relacions modernes", en el fons, estan condemnades al fracàs?

MR: Una possible interpretació podria ser aquesta. Sí. Ja t'he dit a l'inici que ens costa, com a humans, continuar sent humans i demostrar els nostres sentiments. Potser la poesia és una de les millors formes, i de les poques ja, d'expressar sentiments. Un mòbil es pot convertir, per què no?, en un bon lloc per a la poesia. Per continuar, malgrat la

paradoxa, essent humans. Encara que, com deies, a la fi hi ha una gran sorpresa que pot esmicolar aquesta afirmació. Això ho hauran de descobrir i valorar els lectors.

ME: També he notat que la paraula "mentida" surt molt en molts d'aquests poemes.

MR: Clar. La mentida s'està convertint en un art. Fa temps la paraula mentida era molt negativa, no importava allò que s'amagava, si era important o no. Si era mentida, era una mala cosa. Ara tot és relatiu. Sembla que hi hagi graus de mentida i això, com a persones, ens hauria de fer meditar. En un temps en què la informació vola i pot ser contrastada amb rapidesa, és quan molta gent es dedica a mentir. Als mòbils per exemple, ens passen informació que no és certa i que, de vegades, pot crear greus problemes. Ens estan enganyant, sí, però nosaltres mateixos també ens enganyem moltes vegades admetent coses que sabem que no són certes, però com que la seva repercussió no serà molt gran, doncs ja ens estan bé.

ME: Una altra cosa que transmet el teu llibre, però també la teva obra poètica, que vaig conèixer una mica, és el gust per la metaliteratura. El títol del llibre, sens dubte, ens remet a Neruda, i a més, el poemari m'ha fet pensar en allò de les possibles formes de lectura que té Rayuela de Julio Cortázar. També penso en el teu poema, La Poesia és una arma carregada de democràcia que, d'aquí a no res apareixerà en el volum *Versos contra la violència* (Onada Edicions) que recorda a la poesia de Gabriel Celaya.

MR: La literatura ha de provocar alguna cosa i, penso, que pot començar per recordar més literatura o, fins i tot, també personatges que han tingut i tenen una gran transcendència en les meves obres. Neruda, Cortázar, Gabriel Celaya... com en altres obres hi ha referències a Gabriel García Márquez o a Julio Verne o tants d'altres. Són els referents de la nostra cultura, de la nostra literatura, com no han d'aparèixer? Els hi devem tantes coses, tenim un deute tan gran amb ells...

ME: Una darrera cosa i no em malinterpretis. M'agradaria que em digueres alguna cosa que em fes creure que la tecnologia, després de tot, també té coses bones.

MR: Sí, clar que sí. La tecnologia ens fa i ens farà viure molt més per poder sofrir molt més. Hi ha gent que, quan perd el mòbil o quan el deixa de tenir a la vora per una estona, sent que ha perdut un tros de vida. Quin sofriment! Almenys, i ens hem de quedar també amb algun consol, per uns moments el mòbil ens fa llegir una mica més, no ho creus?

